

TÕRVA VALLAVOLIKOGU

PLANEERINGU-VALLAVARA KOMISJONI KOOSOLEKU PROTOKOLL

Tõrva

09.04.2025 nr 1-9/2025/2

Algus kell 15:00 **lõpp** kell 17:10

Toimumise koht: Tõrva Vallavolikogu saal (Kevade 1, Tõrva)

Koosoleku juhataja: Hardo Lust

Koosoleku protokollija: Tiiu Kukk

Osalejad: Jaanis Ilves, Riho Karu, Virgo Kosemets, Hardo Lust, Kadri Pilm, Rein Reinsalu, Ahti Saar, Vahur Saar, Eero Viisu

Kutsutud: Geoloogiateenistuse maapõueenergeetika osakonna juhataja Helena Gailan ja nõunik Heikki Bauert, Tõrva vallavanem Helen Elias, abivallavanem Aivar Uibu ja sekretär Tiiu Kukk

Päevakord:

- 1. Puurimistööd maasoojusenergia uuringupuuraukude rajamiseks;**
- 2. Vanamõisa järve ranna-ala eskiisprojekt;**
- 3. Tõrva jäätmejaama juurdepääsutee (Härma sild);**
- 4. Muud küsimused.**

Päevakord kinnitati ühehäälselt.

1. Päevakorrapunkt

Puurimistööd maasoojusenergia uuringupuuraukude rajamiseks. Ettekandjad: Geoloogiateenistuse maapõueenergeetika osakonna juhataja Helena Gailan ja nõunik Heikki Bauert. Helena Gailan andis ülevaate AVATAR projektist. Projekti eesmärk on otsida võimalusi, kuidas soojusenergia allikaid mitmekesistada. Töö tellija on Kliimaministeerium ning projekti maksumus on 1,25 miljonit eurot. Eeluuringute käigus kaardistati Lõuna-Eestis 246 potentsiaalset sobilikku ala. Nendest valiti välja 3 ala - Tõrva, Rõuge ja Põlva. Konkreetsed kohad on välja valimata. Konkreetse asukoha valikul on olulised geoloogilised aspektid, soojusenergia transportimise aspekt (soojusenergiat ei saa transportida kaugele, sest soojuskaod on suured) ning asukoht peaks olema hallatava asutuse valduses. Hange kolmes asukohas puurimistööde tegemiseks on käimas, tulemusi veel ei ole. Plaanitav puurauk peaks olema vähemalt 100 m sügav. Puuraugus viiakse läbi kivimite analüüs, põhjavee testid ja termomõõdistused. Projekti lõppedes kavandatakse katsejaam, milles toimuks ka andmete kogumine.

Heikki Bauert andis ülevaate maasoojuse ammutamise viisidest, nende hulgas horisontaalne maaküte, vertikaalne maaküte ja soojuspuurauk. Ta esitles näitena Kopenhaageni haiglat, mille

soojusvarustus põhineb 12 puurkaevul (igaüks 100 m sügav). Seejärel keskendus ta sellele, miks valiti projekti käigus välja need kolm asukohta. Üheks oluliseks aspektiks oli reljeefide vaheldumine (nõlvad ja orud), mis toob kaasa vee liikumise. *Ettekandja esitles Tõrva linna reljeefikaarti*. Üheks sobilikuks kohaks oleks Tõrva Gümnaasiumi katlamaja kõrval olev ala. Probleemiks on kaitsevööndi olemasolu, mis keelaks puurimistööd.

Hardo Lust uuris, kas projekti pikem eesmärk on leida efektiivsemaid küttelahendusi. Helena Gailan vastas, et see on pikem eesmärk, lisaks veel ka uuringute läbiviimine ise. Heikki Bauert täiendas, et maasoojuse teemalisi uuringuid Lõuna-Eestis läbi viidud ei ole. Ei teata, kui hea on kivimite ja põhjavee soojusjuhtivus. Puurauke on tehtud, kuid ei seirata kui efektiivselt need töötavad.

Hetkel peaks ära ootama hanke tulemused seejärel saab minna konkreetsemaks.

Otsustati: võtta esitatud informatsioon teadmiseks.

2. Päevakorrapunkt

Vanamõisa järve ranna-ala eskiisprojekt. Ettekandja: vallavanem Helen Elias. *Komisjoni liikmetele oli eelnevalt saadetud eskiisprojekt*. Helen Elias tutvustas Vanamõisa järve ranna-ala eskiisprojekti. Järve ranna-alal olevat lasteala soovitakse muuta, praegune ala on kitsas ning seda soovitakse tuua ettepoole. Rannahoone suuruseks on planeeritud 115 m². Rannahoonesse planeeritakse, rannavalveruum (II korrusel), tualetid, kohvikunurk ja laoruum (osaliselt astmelise päikeseterassi all). Ranna-alale on planeeritud veel näiteks varjualused (teisaldatavad), virgestusala, väliduššid, vahetuskabiinid ja mänguväljak. Ranna-ala eskiisprojekti on rõhutatud Mulgi mustrite kasutamine ning harmoneerumine hüppetorniga. Soovitakse komisjoni liikmete ettepanekuid eskiisprojekti osas.

Komisjoni liige Riho Karu uuris, milliseid tegevusi on plaanis järve tervendamise osas. Helen Elias vastas, et planeeriti uuringute läbiviimist, kuid sobivaid toetusvõimalusi selleks ei leitud. Keskkonnainvesteeringute keskuselt toetust ei saadud. Riho Karu selgitas, et Vanamõisa järves oli mitmeid allikad. Aastaid tagasi oli selge vee tõttu võimalik näha mitme meetri sügavusele. Täna järvevesi nii selge enam ei ole. Ranna-ala vastaskaldal hakkab järv kinni kasvama, suviti vohab sinivetikas. Sinna, kuhu plaanitakse lasteala, on põhjas mitmekihiline mudakiht. Tema arvates peaks järve uuringud esmalt ära tegema ning panustama järve tervendamisse. Enne seda ei ole mõtet ranna-ala välja ehitada.

Helen Elias selgitas, et valla arengukavas on punkt järvede kohta (rohe- ja rannaalade ning puhkealade korrastamine, sh veekogude keskkonnaseisundi parandamine). Sellega on plaanis tegeleda ning jälgitakse toetusmeetmeid uuringute läbiviimiseks. Praegu ettekandmisel olev Vanamõisa järve ranna-ala on projekti faasis, edasi liigutakse etapiliselt.

Komisjoni liikmed arutlesid eskiisprojekti olevate detailide võimalike asukohtade teemal.

Otsustati: võtta esitatud informatsioon teadmiseks.

3. Päevakorrapunkt

Tõrva jäätmejaama juurdepääsutee (Härma sild). Ettekandja: abivallavanem Aivar Uibu.

Komisjoni liikmetele oli eelnevalt saadetud Härma silla ekspertiis ja selle remontimise eeldatava maksumuse tabel. Aivar Uibu alustas, et sild on eraomandis. Silla omanikule on tehtud ettepanek see vallale tasuta üle anda, kuid konkreetset vastust selle kohta ei ole saadud. Silda oleks vaja rekonstrueerida, kuid silla omanikul vahendeid selleks ei ole. Silla rekonstrueerimine läheks maksma ligi 163 tuhat eurot (koos käibemaksuga), millest hädavajalike tööde maksumus on 92 782 € (ilma käibemaksuta). Härma silda kasutatakse peamiselt juurdepääsuks Tõrva jäätmejaama. Silda remontima hakata oleks üsna kulukas, mistõttu on kaalutud jäätmejaama toomist linna äärde, metallikokkuostupunkti taha. Keskkonnainvesteeringute keskuselt (KIK) oleks võimalik saada selle jaoks toetust 20% omaosalusega. Soovitakse komisjoni seisukohta selles osas.

Hardo Lust uuris, kuidas pääseks ligi sealkandis olevatele teistele objektidele (Härma suusaring, krossirada). Aivar Uibu vastas, et teist teed pidi. Sellel teel on tõus, mistõttu ei sobiks see

jäätmejaama külastajatele. Samuti ei ole Härma silla olukord veel kriitiline, silla kasutust võiks tulevikus piirata massipiirangumärkidega.

Komisjoni liikmed nõustasid jäätmejaama asukoha muutmisega, kui selle tarbeks saadakse toetust.

Otsustati: komisjoni seisukoht on nõustuda Tõrva jäätmejaama asukoha muutusega, kui selle tarbeks saadakse toetust.

4. Päevakorrapunkt

Muud küsimused

Komisjoni esimees uuris 13.06.2024 (protokolli reg-nr 1-9/2024/3) toimunud planeeringu-vallavara komisjoni koosoleku päevakorrapunkti kohta. Koosoleku päevakorras oli punkt eratee avalikes huvides omandamine. Tegemist on Pokardis oleva Lossi teega, mis on halvas seisukorras. Tee tagab juurdepääsu lossile ja korterelamutele. Komisjoni esimees tsiteeris protokollilist otsust selle päevakorrapunkti kohta: „*komisjoni seisukoht on, et Internaatkooli kinnistu ja selle lähiümbruse detailplaneeringus välja toodud punkti 3.15 kohta uurida juristilt, kuivõrd reaalne võimalus on kohtu kaudu nõuda arendajalt juurdepääsuteede ehitamist ning korrashoidu ja kui kaua sellisel juhul kestaks kohtu protsess*“. Aivar Uibu selgitas, et ta on arendajale saatnud kirja ettepanekuga võõrandada transpordimaa tasuta vallale. Samuti on ta proovinud helistada talle. Kontakti ta temaga saanud ei ole. Ta lubas temaga uuesti ühendust võtta. Komisjoni esimees palus tegeleda sellega ning tulemused esitada järgmisel komisjoni koosolekul.

Hardo Lust uuris, mida saaks ette võtta valla heakorra eeskirjade mittetäitmise eest. Hooldamata krunte on linnas palju. Näiteks niidetakse ühes linna tanklas muru kord aastas, põhjendades seda putukatele soodsamate ja turvalisemate elutingimuste loomisega. Põlvini hein suvel riivab silma ning tekitab ka liiklusohtlikku olukorra, sest ei ole korralikult näha lähenevaid autosid. Aivar Uibu selgitas, et vald saab koostada märgukirja. Komisjoni esimehe arvates võiks saata tankla omanikule märgukirja, et vähemalt ohutussaargi oleks hooldatud.

Hardo Lust uuris Tõrvas olevate vabade (vallale kuuluvate) kruntide kohta, mida võiks müüki panna. Krundid võiksid asuda atraktiivses kohas. Sihtotstarve peaks olema üldplaneeringu kohaselt elamumaa (et ei peaks hakkama sihtotstarvet muutma) ning kommunikatsioonide ühenduskohad võiksid olla lähedal. Ta palus uurida, kui palju selliseid krunte oleks ning kui palju läheksid maksma kruntide mõõdistustööd.

(allkirjastatud digitaalselt)

Hardo Lust
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiiu Kukk
protokollija